

Náboženská výchova

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženstvo/ náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy na škole. Predmet umožňuje žiakom formulovať otázky týkajúce sa základných životných hodnôt, postojov a konania, konfrontovať ich s vedecky a nábožensky (kresťansky) formulovanými pohľadmi na svet, hľadať svoju vlastnú hodnotovú orientáciu.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu Cirkvi a k jej tradícii, otvára pre neho možnosť života s Cirkvou. Zároveň výučba predmetu nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

ISCED 2 – nižšie stredné vzdelávanie	
Názov predmetu:	Náboženská výchova
Ročník:	siedmy
Časová dotácia:	1 h týždenne/ 33 h ročne
Počet hodín v ŠVP:	1h
Počet hodín v ŠkVP:	1h
Vyučovací jazyk:	slovenský

Učebné osnovy

Vzdelávací obsah je rozdelený na niekoľko tematických celkov:

Sloboda a človek

8 hodín

Sloboda a rozhodnutie

7 hodín

Boh oslobodzuje človeka

6 hodín

Rešpektovanie vierovyznaní

8 hodín

Láska ako autorita

4 hodiny

Metódy a formy

Odporúčania Pedagogicko-organizačných pokynov sú rozpracované v štandardoch a tematických plánoch predmetu.

Realizácia vyučovania prebieha prevažne v kmeňových triedach.

Učiteľ používa pri výučbe metódy:

- motivačné metódy (motivačné rozprávanie, motivačný rozhovor, motivačný problém, motivačná demonštrácia)
- aktivizujúce metódy (situačná metóda, kooperatívne vyučovanie)
- expozičné metódy (rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda, inštruktáž)
- problémové metódy (projektová metóda, brainstorming)
- fixačné metódy (metódy opakovania a precvičovania pomocou úloh na pracovných listoch)
- diagnostické metódy (pozorovanie)

V predmete dejepis sa uplatňujú nasledovné **prierezové témy**:

- multikultúrna výchova
- osobnostný a sociálny rozvoj

- ochrana života a zdravia
- tvorba projektu a prezentačné zručnosti.

Učebné zdroje

Na hodinách náboženskej výchovy sa budú používať učebnice:

Náboženská výchova pre 7. ročník základných škôl - SLOBODA A ČLOVEK.

Súčasťou učebných zdrojov budú aj ďalšie učebné a didaktické materiály pripravené učiteľom.

Hlavné ciele učebného predmetu

Ciele predmetu náboženská výchova

- Cieľom vyučovacieho predmetu v siedmom ročníku je poznávať hranice osobnej slobody.
- Oceniť kresťanský pohľad na vinu a odpustenie.
- Osvojovať si návyky kresťanského životného štýlu.

Obsahový štandard

Sloboda a človek

- chápanie slobody
- povolanie k slobode
- otroctvo človeka
- závislosti
- Exodus – cesta k slobode
- hranice slobody – Desatoro

Sloboda a rozhodnutie

- slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby)
- sloboda a zodpovednosť
- riešenie problémovej situácie – príbeh s mravnou dilemou
- princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)

Boh oslobodzuje človeka

- vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky
- kresťanský pohľad na vinu a odpustenie
- zaobchádzanie s vlastnou vinou
- sociálny hriech
- chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách
- Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatosťné i mimosviatosťné)

Rešpektovanie vierovyznaní

- rešpektovanie odlišnosti
- rozdelenie sveta podľa kultúr (myslenie kultúr)

- rozdielne cesty hľadania Boha (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo...)
- putovanie po ceste predkov

Láska ako autorita

- sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť)
- láska ako cesta k slobode (blahoslavenstvá)
- sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, spoločnosti, Cirkvi)

Výkonový štandard

Sloboda a rozhodnutie

Žiak vie:

- na konkrétnej životnej situácii rozoznať život v slobode a v otroctve hriechu
- posúdiť potrebu Božieho zákona v živote
- definovať pojem slobody ako vnútorný stav človeka
- vysvetliť, v čom spočíva zneužitie slobody
- vymenovať dôsledky prvotného hriechu
- vysvetliť rozdiel medzi zamestnaním a povoláním
- vysvetliť pojem závislosť
- uviesť príklady rôznych závislostí
- reflektovať svoje vlastné rozhodnutia
- posúdiť a modifikovať biblické príbehy z pohľadu dnešnej doby
- rozlišovať rôzne spôsoby slobody, chápať Desatoro ako ich vyjadrenie

Boh oslobodzuje človeka

Žiak vie:

- na základe analýzy problémovej situácie vysvetliť dopad rozhodnutí na život jednotlivca a spoločnosti
- definovať svedomie
- posúdiť hodnotu spravodlivosti vo svete
- vyrozprávať biblické príbehy a posúdiť ich hodnotu pre dnešný život
- vysvetliť vývoj svedomia z pohľadu vývoja človeka
- na problémových situáciách s morálnou dilemou posúdiť vývoj morálneho úsudku
- posúdiť princípy rozhodovania z pohľadu autonómnej a heteronómnej morálky

Rešpektovanie vierovyznaní

Žiak vie:

- predstaviť vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky
- vysvetliť archetypálnu skúsenosť človeka s vinou a previnením v rôznych kultúrach a náboženstvách v dejinách ľudstva
- konfrontovať ju s biblickým pohľadom na uznanie viny a odpustenia
- uvedomovať si mravné rozmery svojich rozhodnutí a ich dopad voči sebe, druhým ľuďom, svetu, Bohu
- opísať postup sviatosti zmierenia

- rozlíšiť sviatosťnú formu pokánia a mimo sviatosťnú formu
- uviesť príklady sviatosťných a mimo sviatosťných foriem pokánia
- osvojovať si kresťanský pohľad na vinu a odpustenie

Láska ako autorita

Žiak vie

- vymenovať základné monoteistické náboženstvá
- vymenovať základné polyteistické náboženstvá
- opísať základné znaky svetových náboženstiev (hinduizmus, budhizmus, islam, judaizmus, kresťanstvo)
- porovnať učenie svetových náboženstiev s kresťanským učením
- opísať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev
- priradiť základné symboly svetových náboženstiev
- vyjadriť úctu voči ľuďom iného vierovyznania
- rešpektovať slobodu vierovyznania
- opísať pozitívne hodnoty svetových náboženstiev
- pomenovať a zdôvodniť prínos náboženstiev pre život spoločnosti
- vysvetliť kresťanský pôvod v histórii vyvoleného národa
- pomenovať a zdôvodniť prínos kresťanstva pre život našej spoločnosti
- vyjadriť úctu k osobným koreňom vychádzajúcim z kresťanstva a identifikovať sa s nimi

Medzipredmetové vzťahy: dejepis, informatika, biológia

Hodnotenie predmetu

Predmet sa hodnotí slovne, nakoľko náboženská výchova nie je klasifikovaná. Na vysvedčení bude záznam absolvoval/a.

Žiaci sú motivovaný pochvalou, uznaním ocenením. Pri hodnotení sa zohľadňuje: pravidelná príprava žiaka na vyučovanie, pravidelná domáca príprava, aktívna účasť žiaka na vyuč. procese, účasť na olympiádach, projektoch a referátoch.

Cieľom je dôraz na nonkognitívnu zložku výchovno–vzdelávacieho procesu s dôrazom na sebauvedomovanie, sebauvýchovu a sebareflexiu osobnosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností ako i vytváranie vzťahu k Bohu a budovanie praktickej viery.